

Helsinki
 9.10.2006

Dnro
 0199L0768-27

Kaj/TSA

ASIA

Rakennussuojelupäätös

SUOJELUESITYKSEN TEKIJÄ

Pro Lapinlahti-Lappviken r.y.
 Lapinlahdentie
 00180 Helsinki

Khs dnro	1999-2650/523
Stn dnr	
Saap./Anl.	10-10-2006
<i>KY</i>	

ESITYKSEN/SUOJELUN KOHDE

Lapinlahden sairaalan puisto
 Töölön kylä, tila Töölönvesi Rno 5:2
 Helsinki

ESITYKSEN SISÄLTÖ

Pro Lapinlahti-Lappviken r.y.on 31.8.1999 esittänyt Uudenmaan ympäristökeskukselle seuraavaa.

Pro Lapinlahti-Lappviken r.y. esittää kunnioittavasti, että Uudenmaan ympäristökeskus ryhtyisi ympäristöhallinnosta annetun lain (24.1.1995/55) 4§:n nojalla toimenpiteisiin Helsingin kaupungin Töölön kylässä Töölönvesi-tilalla Rno 5:2 sijaitsevan Lapinlahden sairaalaan liittyvän puistoalueen suojelemiseksi rakennussuojelusta annetun lain (18.1.1985/60) 2 ja 3§:n nojalla erityistä kulttuurihistoriallista arvoa omaavana suojeltuun rakennukseen liittyvänä puistona, jonka suojelu rakennuslain mukaisella asemakaavalla on katsottava riittämättömäksi.

Perusteluna suojeluesitykselle esitetään seuraavaa:

Uudenmaan lääninhallitus on 3.9.1993 antamallaan päätöksellä n:o 30/561/93/26.4.1994, määrännyt rakennussuojelulain nojalla suojeltavaksi Lapinlahden sairaalan päärakennuksen, Venetsia-nimisen rakennuksen sekä muut päätökseen liitettyyn karttaan merkityt rakennukset. Päätöksessä on todettu, että rakennuksia ympäristöineen tulee hoitaa ja käyttää siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Päätöksen perusteluissa on todettu, että myös rakennuksiin liittyvä puistoalue on rakennussuojelulain 2 §:ssä tarkoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde, mutta katsoi, että puistoalueen suojelukysymykset voidaan ottaa huomioon valmisteilla olevassa asemakaavassa.

Asian käsittelyn yhteydessä antamassaan lausunnossa Museovirasto katsoi, että myös puistoalue tulisi suojella rakennussuojelulain nojalla. Helsingin kaupunginhallitus ilmoitti asemakaavatyön pohjana olevan suunnitelmasta.

MAKSUTTA

nitelman, jossa on esitetty sairaalan laajentamismahdollisuudet, palveluasuntojen rakentamismahdollisuudet sekä alueen läpi Ruoholahdesta pohjoiseen johtava virkistysyhteys. Asemakaavaehdotus voidaan kuitenkin laatia vasta sitten, kun Länsiväylän linjauksen sijainnista on päätetty.

Pro Lapinlahti-Lappviken r.y. on aiemmissa lausunnoissaan korostanut puistoalueen suojelua Museoviraston näkemyksen mukaisesti, siten että sairaalatoiminnan kannalta välttämätön kehittämistoiminta sallitaan.

Lapinlahden sairaala-alueen rakennuksiin liittyvä puistoalue, joka on alun perin ollut pinta-alaltaan noin kaksi kertaa nykyisen suuruinen, on itsessäänkin erityinen kulttuurihistoriallinen suojelukohde. Sen rakentajana ja kehittäjänä toimi erityisesti LKT Anders Saelan, joka oli sairaalan ylilääkärinä 1868-1904. Hän oli myös kasvitieteilijä, joka luetteloi alueen kasviston ja istutti puutarhaan harvinaislaatuja kasveja. Useimmat Saelanin mainitsemat lajit kasvavat puistossa edelleen. Osa kasvistosta on rauhoitettuja lajeja.

Kokonaisuudessaan puisto on sairaalan hoitomiljööseen erottamattomasti kuuluva osa, jonka kokoa ei ole enää mahdollista olennaisesti pienentää Lapinlahden kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden siitä kärsimättä. Suojelupäätöksen edellyttämää kulttuurihistoriallisen arvon säilymistä ei voida taata ilman puistoalueen suojelua riittävän voimakkailla keinoilla.

Aiemman suojelupäätöksen antamisen jälkeen tilanne on sikäli muuttunut, että alueen käyttötarkoitus on yleiskaavassa edelleen epävarma ja sen käytöstä esitetään virkamiestasolla ja julkisuudessa spekulatioita Ruoholahden kehittämissuunnitelmien yhteydessä. Helsingin kaupunginhallituksen selvityksessä 20.11.1992 esitetyistä periaatteista ei nähtävästi ole pidetty kiinni. On kuitenkin katsottava, että tällaisten asemakaavallista suojelua koskeneiden kannanottojen merkitys on ollut ratkaiseva silloin, kun on päätetty asemakaavallisen suojelun riittävydestä puistoalueen osalta.

Sääntöjensä mukaisesti Lapinlahden sairaala-alueen suojelua edistävänä kulttuuriyhdistyksenä Pro Lapinlahti-Lappviken r.y. katsoo, että aiemman suojelupäätöksen mukainen Lapinlahden alueen rakennussuojelu ei riitä takaamaan alueen kulttuurihistoriallisen merkityksen ja erityisten ympäristöarvojen säilymistä, ellei myös rakennuksiin välittömästi liittyvää puistoaluetta suojella rakennussuojelusta annetun lain nojalla.

LAUSUNNOT

Museovirasto 10.12.1999

Museovirasto on käsitellyt Helsingin kaupungin 20. kaupunginosassa Töölönvesi-tilalla Rno 5:2 sijaitsevan, Lapinlahden sairaalaan liittyvän rakennussuojeluesityksen ja toteaa, että Pro Lapinlahti-Lappviken ry:n esitys suojella kyseinen puisto rakennussuojelulain nojalla on perusteltu ja Museoviraston kanta asiassa.

Helsingin kaupungin omistama Lapinlahden historiallinen puisto on olennainen osa valtakunnallisesti arvokasta sairaalaympäristöä. Sairaalan aluetta, luonnontilaista Lapinniemeä alettiin kaunistaa istutuksin heti sen toiminnan alkaessa 1841. Luonnonmaiseman, hoidetun puiston, hyöty-

puutarhan ja kukkatarhojen muodostama kokonaisuus on alusta alkaen koettu osaksi potilaiden hyvinvointia ja tervehtymistä. Puisto on tarjonnut mahdollisuudet sekä mielekkääseen työskentelyyn, että lepoon kau niissa ympäristössä. Potilaat ovat voineet uida sairaalan rannoilla tai kei lailla puistossa olleella keilaradalla. Puiston kukoistuskaudella siellä si jait si myös hieno muotopuutarha ja arboretum, jotka myös botanistina tunnettu professori Anders Saelan perusti 1860-luvulla.

Puiston alue on nykyisin noin puolet entisestä. Monipuolinen ja harvi nainen kasvusto kukoistaa yhä, joskin alkaa kaivata määrätietoisia hoito toimia. Maastossa on myös purettujen rakennusten perustuksia ja kat kelma Krimin sodan aikaista, niemen eteläosassa sijainneelle patterille johtavaa tykkitietä.

Lapinlahden puisto liittyy saumattomasti maisemakokonaisuuteen, jonka muodostavat läheiset historialliset hautausmaa-alueet ja Hietaniemen ranta-alue. Lapinlahden sairaalan alue on yksi Helsingin tärkeistä histo riallisista puistoista. Sen arvoa korostaa myös luonnontilainen ranta- alue, jotka ovat hävinneet Helsingin niemeltä jo lähes olemattomiin.

Museovirasto on aiemmin Lapinlahden sairaalarakennusten ja alueen suojelua koskevassa lausunnossaan esittänyt myös puiston suojelua rak ennussuojelulain nojalla. Uudenmaan lääninhallituksen suojelupäätök sessä puiston suojeluesitys hylättiin keskeneräiseen kaavoitustilantee seen vedoten. Ympäristöministeriö totesi 26.4.1994 suojelupäätöstä vah vistaessaan, että " rakennuksiin liittyvän puistoalueen suojelua koskevat näkökohdaton mahdollista ottaa huomioon laadittavana olevassa asema kaavassa rakennuslain nojalla annettavilla suojelumääräyksillä."

Asemakaavan laatiminen on vasta tullut vireille. Rakennuksia koskevan suojelupäätöksen jälkeen Ruoholahden alue on olennaisesti muuttunut. Nokian uudisrakennus pysäköintialueineen ja kulkuteineen muodostaa rakentamisen äärimmäisen mahdollisen rajan Lapinlahden ja hautaus maiden suuntaan; alueen maisema ja kulttuurihistorialliset arvot eivät kestä lisärakentamista. Kaupungin puistoaluetta koskevat ratkaisut on kuitenkin tekemättä. Äskettäinen koirapuiston aitaaminen hautausmaan sivulle kertoo piittaamattomuudesta ympäristön kulttuuriarvoista. Lapin lahden puiston alue on yhä tarkoituksenmukainen suojelukokonaisuus, mutta supistunut niin paljon, että enempi kajoaminen puistoon on saata va loppumaan. Vuosikymmenen alussa esiintyneet sairaalan täydennys rakentamiskaavailut puistoon ovat poissa laskuista rakennusten omistus suhteiden muuttuessa.

Museovirasto on huolestuneena seurannut Lapinlahden sairaalan tulevai suudesta käytyä keskustelua ja on jo kirjeellään 19.8.1999 vedonnut Helsingin Yliopistolliseen Keskussairaalaliittoon sairaalatoiminnan jat kamiseksi Lapinlahdessa. Yhtäjaksoisesti lähes 160 vuotta jatkunut al kuperäistoiminta on taannut alueen ainutlaatuisuuden säilymisen ja se on ollut omiaan varjelemaan myös rakennusten säilymisen historiallisessa asussaan. Tavallista vähäisempää teknologiaa vaativa psykiatrinen hoito on ollut myös rakennustaiteellisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja epäsuo rasti suojaava tekijä. Museovirasto toivoo, että Lapinlahden kansallisesti

ja kansainvälisesti poikkeuksellisen pitkä sairaalaperinne HYKS:in päätöksistä riippumatta voisi jatkua edelleen.

Museovirasto katsoo, että vain rakennussuojelulakiin perustuva suojelupäätös voi varmistaa Lapinlahden puiston kunnollisen säilymisen. Puisto liittyy kiinteästi valtakunnallisesti merkittävään, kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaseen sairaalaan erityisiä ympäristöarvoja omaavana alueena, jonka suojelu voidaan toteuttaa rakennussuojelulain 2§:n 2 mom:n perusteella. Museovirasto puoltaa siten suojeluesitystä.

Museovirasto esittää puistolle seuraavat suojelumääräykset.

1. Rakennuksia ympäröivää puistoaluetta tulee käyttää ja kehittää siten, että sen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.
2. Puistoa hoidettaessa on huolehdittava siitä, että alueen rakenne ja kasvillisuus säilyvät ja hoitotoimet vahvistavat alueen historiallista ominaisuutta.
3. Alueelle sallitaan vain suojeltujen rakennusten ja puiston suojelua ja käyttöä tukevaa vähäistä rakentamista. Toimenpiteisiin on saatava Museoviraston hyväksyntä.
4. Museovirastolla on oikeus antaa tarkempia määräyksiä suojelumääräysten soveltamisesta ja myöntää niihin vähäisiä poikkeuksia.

Helsingin kaupunginhallitus 10.1.2000

Helsingin yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 9.12.1992) Lapinlahden sairaala-alue on varattu hallinnon ja julkisten palvelujen alueeksi (P). Se on myös merkitty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi, jolla tapahtuvat muutokset tulee tehdä niin, ettei alueen kulttuurihistoriallisia, rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia ominaispiirteitä turmella.

Uudenmaan lääninhallituksen 3.9.1993 antamalla päätöksellä, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 26.4.1994, Lapinlahden sairaala-alueen vanhat rakennukset on suojeltu rakennussuojelulain 1 ja 2 §:n perusteella. Suojelupäätöksessä myös puistoalue todettiin kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi kohteeksi, mutta sen määrittäminen rakennussuojelulain nojalla suojeltavaksi ei pidetty tarkoituksenmukaisena, kun otetaan huomioon alueelle kaavassa mahdollisesti suunniteltava, rakennusten ja puistoalueen kulttuurihistoriallisen arvon kannalta sovelias rakentaminen. Päätöksen mukaan puistoalueen suojelukysymykset tulee ottaa huomioon valmisteltavassa asemakaavassa.

Kaupunginhallituksen 20.11.1992 lääninhallitukselle lähettämässä selvityksessä todettiin, että Helsingin yliopistollisen keskussairaalan hakeuksesta alueen asemakaavatyön pohjaksi oli kaupunkisuunnitteluviraston, Helsingin yliopistollisen keskussairaalan ja Museoviraston edustajien kanssa yhteistyössä laadittu luonnossuunnitelma. Tässä luonnossuunnitelmassa oli esitetty sairaalarakennuksen laajentamismahdollisuudet, palveluasuntojen rakentamismahdollisuudet sekä alueen läpi Ruoholah-

desta pohjoiseen johtava virkistysyhteys. Työn lähtökohtana oli sairaalarakennus, siihen liittyvä puisto ja niiden rakennustaiteellinen, kulttuurihistoriallinen ja maisemallinen arvo. Lisäksi todettiin, että asemakaavaan sisällytetään suojelumääräyksiä ja että asemakaavaehdotus voidaan laatia vasta sitten, kun alueen rakentamisen rajauksen kannalta tärkeästä Länsiväylän linjauksen sijainnista on päätetty. Sittenmin Helsingin yliopistollinen keskussairaala veti hakemuksensa pois, koska palvelusuhdeasunnot rakennettiin toisaalle Ruoholahteen. Sisällöllisesti edellä mainituista lähtökohdista on pidetty johdonmukaisesti kiinni alueen asemakaavoituksen valmistelutyössä. Länsiväylän sijainnin ratkaisemisen myötä Lapinlahden eteläpuoliselle, Lepakon alueelle on jo laadittu 21.5.1999 vahvistettu asemakaava nro 10590.

Lapinlahden alueella ei ole asemakaavaa. Alue on rakennuskielossa asemakaavan laatimista varten 31.8.2000 saakka. Asemakaavaehdotus on tarkoitus laatia vuoden 2000 aikana. Tällöin voidaan ottaa kantaa rakennusten käyttötarkoitukseen, mahdollisen tulevan käytön tarvitsemaan lisärakentamiseen sekä puistoalueeseen. Tällä hetkellä Lapinlahden sairaalan tilojen tulevasta käytöstä ei ole tietoa. Rakennukset ovat sairaalikäytössä joka tapauksessa ainakin vuoden 2003 loppuun saakka.

Asemakaavoituksen pohjaksi on lokakuussa 1999 käynnistetty yhteistyö Museoviraston, kaupunkisuunnitteluviraston ja kiinteistöviraston edustajien kanssa. Alustavissa neuvotteluissa sovittiin, että laadittavaa asemakaavaa varten kiinteistövirasto inventoi Lapinlahden sairaalan rakennukset ja niiden kunnon ja että kaupunkisuunnitteluvirasto kartoittaa puistoalueen kasvillisuuden, sen kunnon ja puiston historian yhdessä rakennusviraston kanssa kulttuurihistoriallisen arvottamisen pohjaksi. Asemakaavan suojelumääräysten sisältö on tarkoitus valmistella yhteistyössä Museoviraston kanssa.

Kaupunginhallituksen mielestä puistoalueen suojelukysymykset tulee punnita asemakaavatyön yhteydessä, koska Lapinlahden sairaalan rakennusten käyttötarkoitusta, sen mahdollista uuden käytön vaatimaa lisärakentamistarvetta sekä puistoalueen suojelua on tarkasteltava yhtenä kokonaisuutena.

Kaupunginvaltuusto on 8.12.1999 päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan Helsingin yliopistolliselta keskussairaалalta Lapinlahden sairaala-alueenrakennukset. Perustelujen mukaan Lapinlahden alueen uutta käyttöä harkittaessa tullaan rakennusten ja puistoalueen arvokas museaalinen kokonaisuus sen luonnetta muuttamatta säilyttämään. Riippumatta siitä, mitä toimintoja rakennuksiin sijoitetaan, tulisi puistoalue avata kaikille yleiseksi virkistysalueeksi.

Edellä olevaan viitaten puistoalue tulee suojella asemakaavalla.

Helsingin kaupunginhallitus 3.4.2006

Kaupunginhallitus on antanut Uudenmaan ympäristökeskukselle 10.1.2000 päivätyn lausunnon koskien Lapinlahti-Lappviken ry:n tekemää Lapinlahden sairaalaa ympäröivän puiston suojeluesitystä. Kaupun-

ginhallitus esittää lausunnossaan puistoalueen suojelemista asemakaavalla.

Toimenpiteet aiemman lausunnon jälkeen

Asemakaavoituksen pohjaksi on vuoden 1999 jälkeen teetetty seuraavat selvitykset koskien puistoaluetta:

-Lapinlahden sairaalan puistoalueen historiallinen selvitys/Maisemasuunnittelu Hemgård; Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2002:7

-Lapinlahden sairaalan puistoalue, suojelutavoitteet ja jatkosuunnitteluohjeistus/Maisemasuunnittelu Hemgård; kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston selvityksiä 2004:4

Lisäksi Helsingin kaupungin rakennusvirasto on laatinut kasvillisuusinventoinnin vuonna 2000 sekä teettänyt Lapinlahden puiston hoito- ja kehittämissuunnitelman/Maisemasuunnittelu Hemgård. Työn on määrä valmistua maaliskuussa 2006.

Lapinlahden sairaala-alueen rakennusten tulevasta käytöstä

Lapinlahden sairaalan ympäristö on rakennettu puistoksi, jossa potilaat ovat voineet virkistäytyä. Usein potilaat viettivät sairaalassa pitkiä aikoja, joskus koko loppuelämänsä. Hoitoon on sisällynyt puiston ja hyötypuutarhan rakentaminen ja hoitaminen sairaalan puutarhurin ohjauksessa. Sairaalan rakennukset ja osin ympäristökin ovat säilyneet melko muuttumattomina saman toiminnan jatkuttua alueella 160 vuotta.

Sairaala ei enää pitkään ole hoidossa käyttänyt eikä hoitanutkaan puistoa entiseen tapaan, vaan piha-alueena. Mielisairaanhoidossa laitospainotteisuutta on olennaisesti vähennetty. Hoitopaikat ja esim. mielenterveyskuntoutujien asuntolat halutaan nyt muun asutuksen pariin. Sairaalatoiminta on alueella päättymässä.

Lapinlahden rakennuksille pohditaan nyt uusia, mutta etusijassa kuitenkin mielenterveyteen liittyviä käyttötarkoituksia.

Suojellut sairaalarakennukset vaativat suuria käyttö- ja korjauskustannuksia, joiden jakamista tultaneen harkitsemaan sekä kaupungin eri hallinnonalojen kesken että kaupungin ulkopuolista rahoitusta etsien. On käynyt ilmeiseksi, että tilojen käytöstä kiinnostuneiden tahojen, kuten mielenterveysjärjestöjen ja muiden vastaavien tahojen resurssit vastata kunnostus- ja ylläpitokustannuksista ovat niin ikään rajalliset.

Sen vuoksi on varsin mahdollista, että rakennuksille joudutaan etsimään myös muita käyttövaihtoehtoja. Esimerkiksi suojellut sairaalarakennukset Unioninkadun varrella on onnistuneesti muutettu yliopistokäyttöön. Lapinlahden rakennuksia ja koko aluetta koskevien asemakaavamerkintöjen tulisi sallia varsin monenlainen käyttö vaikka rakennukset onkin suojeltu. Näin alueelle voitaisiin saada myös uusia, juuri sille sopivia, ehkä taiteeseen, tieteeseen ja muuhun kulttuuriin liittyviä käyttöjä. Myös

yksityisen yritystoiminnan toivoisi kiinnostuvan alueen monista mahdollisuuksista.

Kannanotto puistoa koskevaan suojeluesitykseen

Koska Lapinlahden sairaalarakennuksia ympäröivä puistoalue ei mitä todennäköisimmin tulevaisuudessa enää varsinaisesti liity rakennusten käyttöön, lähtökohtana tulee olla, että puisto avataan yleiseen käyttöön. Sen kautta voitaisiin ohjata kevyen liikenteen yhteydet Jätkäsaaresta ja Ruoholahdesta pohjoiseen. Puisto antaa hienot edellytykset kehittää alueesta ympäröivien alueiden asukkaita palveleva kaupunginosapuisto Kaivopuiston malliin.

Kaupunkisuunnitteluvirasto tulee kaavoitustyön yhteydessä selvittämään alueen rakennusten mahdollisia uusia käyttötarkoituksia ja alueen kulttuurihistorialliseen arvoon soveltuvaa mahdollista lisärakentamista. Kaavoituksen toinen tärkeä tehtävä on tarkastella puiston kokonaisilmettä, sen historiallisia ja luonnonarvoja, maisemallisia arvoja ja kulttuuriperintöä ja laatia suunnitelma kaikkia näitä osatekijöitä kunnioittaen. Olennaista on, että sekä suunnittelu että toteutus ovat korkealaatuisia. Lapinlahden sairaala- ja puistoalueen suojelukaava rakennusten tulevat käyttömahdollisuudet huomioon ottaen on tarkoitus laatia vuosien 2006–2008 aikana.

Helsingin rakennusvirasto teettää parhaillaan Lapinlahden puiston hoito- ja kehittämissuunnitelmaa. Työn on tilannut viraston katu- ja puisto-osasto. Hoito- ja kehittämissuunnitelma ohjaa rakennusviraston vastuulle tänä vuonna siirtyvän ja pitkään hyvin vähällä hoidolla olleen Lapinlahden puiston hoitoa siten, että hoidon avulla varmistetaan puiston arvojen säilyminen asemakaavaa valmisteltaessa. Tarvittaessa hoito- ja kehittämissuunnitelmaa muutetaan asemakaavan valmistuttua.

Puistolla on myös erilaisia luonto- ja maisema-arvoja, joiden suojeluun rakennussuojelulaki ei hyvin sovellu. Asemakaavalla suojelu on laajasti käytössä Helsingissä ja useita historiallisia puistoja ja kartanopuistoja on suojeltu asemakaavalla. Näissä tapauksissa kaavasuojelu on osoittautunut riittävän vahvaksi ja toimivaksi.

Edellä esitetyn perusteella kaupunginhallitus ei pidä tarpeellisena puiston suojelemista rakennussuojelulain nojalla vaan pitää edelleen kaavasuojelua riittävänä ja tarkoituksenmukaisena.

Museovirasto 12.5.2006

Uudenmaan Ympäristökeskus on pyytänyt Museovirastolta ajan tasalla olevaa lausuntoa Lapinlahden sairaalapuiston suojeluesityksestä, jonka Pro Lapinlahti – Lappviken r.y. on tehnyt 31. elokuuta 1999. Museovirasto on lausunnossaan 10.12.1999 (62/600/1999) puoltanut puiston suojelua rakennussuojelulla.

Lausunnon antamisen jälkeen puistosta on laadittu Helsingin Kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiannosta useita lisäselvityksiä, jotka osoitta-

vat ja korostavat puiston kulttuurihistoriallista arvoa. Puistolle on myös valmistumassa hoito-ohje.

Kaavoitustyö on ollut keskeytyksissä lisäselvitysten laatimisajan. Tällä hetkellä sairaalan toiminta on joitakin osatoimintoja lukuun ottamatta päättynyt ja rakennusten tuleva käyttö on edelleen avoinna. Viimeksi rakennuksen ja alueen käytöstä on valmistunut kaupungin toimeksiantona Y-säätiön laatima hankesuunnitelma (Lapinlahden Mielenterveyden talon hankesuunnitelma 28.2.2006).

Helsingin keskustatunneli on yhä ajankohtainen. Museovirasto on lausunnossaan 17.5.2001 (51/304/2001) korostanut keskustatunnelin ympäristö-vaikutusten arvioinnissa tunnelin ongelmallisuutta ja suurta haittaa, minkä se toteutuessaan aiheuttaisi Lapinlahden – Hietaniemen alueelle.

Lapinlahden alue ja sairaalan rakennukset ovat monien muutospaineiden alaisina. Voimassa olevan suojelupäätöksen täydentäminen myös puistoa koskevalla suojelupäätöksellä on Museoviraston käsityksen mukaan perusteltua. Puiston suojelu rakennussuojelulailla antaa mahdollisuuden vaalia ja kehittää aluetta yhtenä kokonaisuutena. Suojelupäätös varmistaisi sen, että alueen maankäytön suunnittelulla ja hoidolla on riittävät selkeät ja kattavat, alueen kulttuurihistoriallisiin arvoihin perustuvat reunaehdot ja tavoitteet.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ympäristökeskus ei määrää Lapinlahden sairaalan puistoa suojeltavaksi rakennussuojelulain nojalla.

Perustelut

Lapinlahden sairaala ja siihen kuuluva nyt suojeltavaksi esitetty puisto-alue on valtakunnallisesti merkittävä, kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas rakennussuojelulain 2 §:n tarkoittama kohde.

Uudenmaan lääninhallitus on suojellut Lapinlahden sairaalan päärakennuksen ja Venetsia-rakennuksen sekä eräät muut rakennukset rakennussuojelulain nojalla v. 1993. Ympäristöministeriö on vahvistanut suojelupäätöksen 26.4.1994. Ympäristöministeriö totesi vahvistaessaan suojelupäätöstä, että rakennuksiin liittyvän puistoalueen suojelua koskevat näkökohdat on mahdollista ottaa huomioon laadittavana olevassa asemakaavassa rakennuslain nojalla annettavilla suojelumääräyksillä.

Helsingin kaupunki on em. suojelupäätöksen jälkeen teettänyt puiston historiasta, kasvillisuudesta useita selvityksiä ja laatinut puiston hoitosuunnitelmia yhteistyössä Museoviraston kanssa. Puisto ei enää siinä määrin kuin aikaisemmissa vaiheissaan liity elimellisesti sairaalan terapiatoimintaan ja rakennusten käyttötarkoitus on avoin tai muuttumassa. Y-säätiö on laatimassa selvityksiä alueen käytöstä. Kaupunki on ilmoituksensa mukaan laatimassa asemakaavaa koko alueelle, jossa myös puisto on tarkoitettu suojella. Kaavoituksen on määrä valmistua vuosina 2006-2008.

Puiston suojelunäkökohdat voidaan siten turvata riittävästi laadittavalla asemakaavalla ja käytännössä jo laadittujen hoitosuunnitelmien nojalla.

Sovelletut oikeusohjeet

Rakennussuojelulaki 1 §, 2 §, 3 §, 5 §, 6 § ja 26a §

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Johtaja Leena Saviranta

XXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXX

Ylitarkastaja Heikki Kurki

PÄÄTÖS

Pro Lapinlahti- Lappviken r.y. (saantitodistuksella)
Lapinlahdentie
00180 Helsinki

Helsingin kaupunginhallitus (saantitodistuksella)
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

LIITTEET

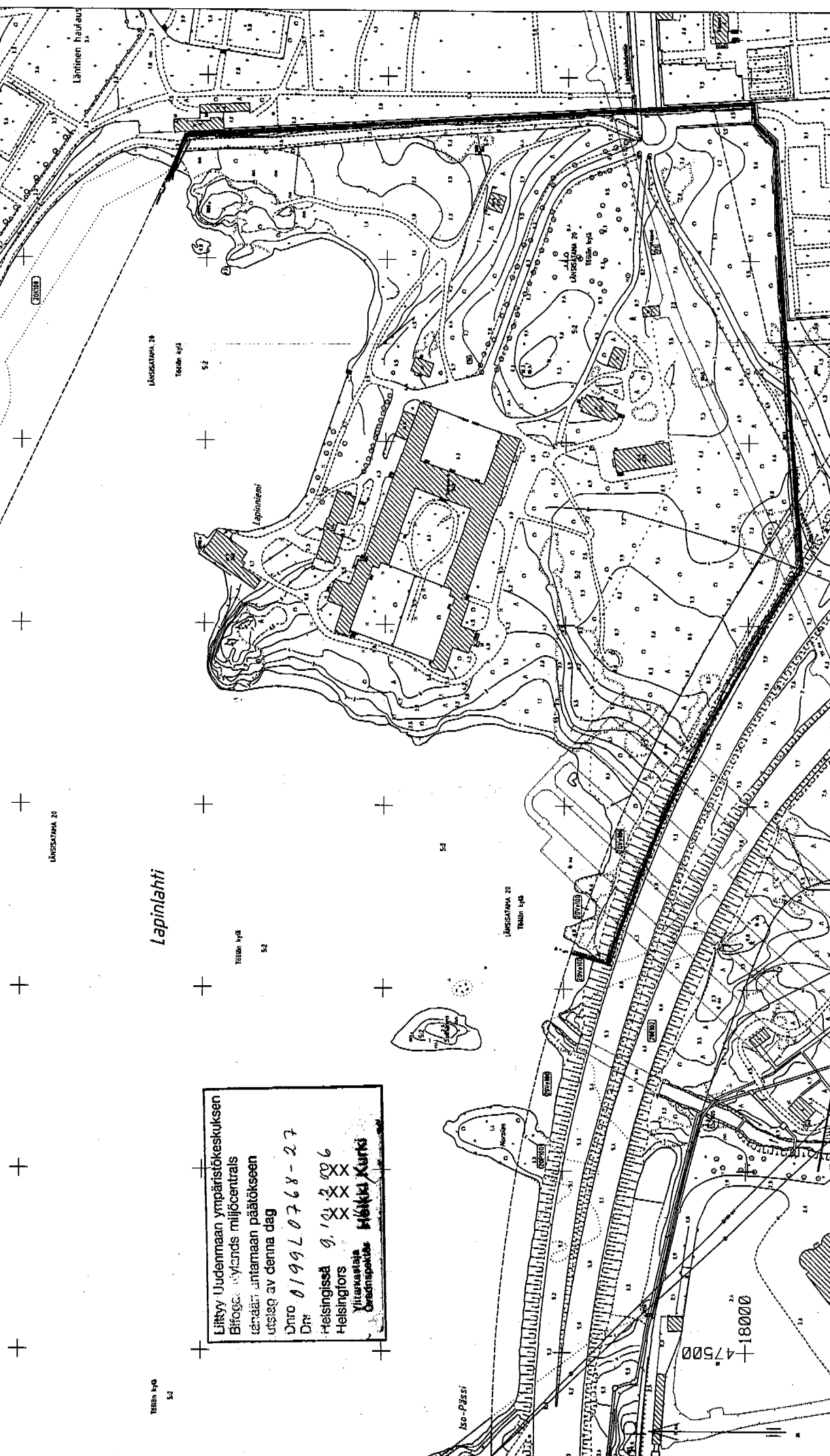
Kartta
Valitusosoitus

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö, alueidenkäytön osasto
Museovirasto, rakennushistoria osasto
Helsingin kaupunginmuseo
Helsingin rakennuslautakunta
Helsingin kiinteistövirasto
Helsingin käräjäoikeus

JÄLJENNÖKSEN OIKEAKSI TODISTANA
KOPPIANS RIKTIGHET INTYGAS
Helsingin ympäristökeskus
Nylands miljöcentral
Helsinki
Helsingfors 9 / 10 2006
XXXXXXXXXXXX

Liite suojeluhakemukseen Lapinlahden sairaalan liittyvän puistoalueen suojelemiseksi
 Diaarinumero 019 9LO 768-27, Uudenmaan ympäristökeskus
 Suojeluhakemuksen alueen rajaus
 Helsingissä 6. 10. 1999 Pro Lapinlahti-Lappviken r.y.

Liittyv. Uudenmaan ympäristökeskuksen
 Bifoged. myndands miljööcentrals
 tarvitaan antamaan päätökseen
 utslägg av denna dag
 Dnr 0199LO768-27
 Helsingissä 9.10.2006
 Helsingfors 9.10.2006
 Yhtäaikainen
 Översättning: Heikki Kurki

Helsingin kaupunki
 Kaupunkimittausosasto
 Kantakarttaote 1:2000 PVM 04-OCT-1999 K10 11:16
 ASIAKASPALVELU

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Ympäristökeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **ympäristöministeriöltä** kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa ympäristöministeriön kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Ympäristöministeriön

postiosoite

käyntiosoite

puhelinvaihde

telekopio

virka-aika

PL 35, 00023 VALTIONEUVOSTO

Fabianinkatu 6 A, 00130 Helsinki

(09) 160 07

(09) 160 39545

8.00-16.15